

“KİTÂB-I ŞEYH VEFÂ” ADIYLA KAYITLI BİR TAZARRU’NÂME NÜSHASI

Doç. Dr. Emine YENİTERZİ*

Mevlânâ Müzesi Yazmalar Kataloğu’nda Emîrî adına kayıtlı “Hâzâ Kitâb-ı Şeyh Vefâ Rahmetu’llâhi Aleyh” isimli eser;¹ Abdülbâkî Gölpınarlı’nın: “Kitap, devrinin Türkçesi’ni tesbit etmek, harekeli olduğundan telaffuz tarzını göstermek bakımından çok değerli bir eserdir. Baştan sona dek devrik yazılmış, seci bakımından da Hâce Abdullâh-ı Ensârî ile Sinan Paşa tarzında nesr-i müsecca ile yazılmış eşsiz bir kitaptır ve bilhassa incelenmeye değer.”² şeklindeki ifadeleriyle dikkatimizi çekti. Gölpınarlı’nın “mühim ve değerli” görerek Katalog’da geniş yer verdiği eserin müellifi Emîrî hakkında bilgi edinmek için taradığımız şuarâ tezkirelerinde Kanunî Sultan Süleyman’ın tahta çıktığı ilk yıllarda vefât ettiği bildirilen şâirin bu eserinden hiç söz edilmediğini gördük.³

Eserin kütüphanede tedkik ettiğimizde kapakta “**Tazarru’ât-ı Sinan Paşa**” ve “**Menâkıb-ı Şeyh Vefâ**” tarzında iki başlık; diğer yandan son sayfada eski Müze Müdürü Necati Elgin’in: “Hazret-i Emîrî’nin bugüne değin hiç görülmemiş bir eseridir. Vefatı 943 hicrîdir. Müellifin vefatından otuz dokuz yıl sonra yazılmıştır. İstinsah tarihi 984 hicrîdir.” notunu; ayrıca 163^ada:

* Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi.

¹ Mevlânâ Müzesi Kütüphanesi, Sıdkî Hüseyin Dede Kitapları, No: 1723.

² Abdülbâkî Gölpınarlı, Mevlânâ Müzesi Yazmalar Kataloğu, Ankara, 1972, C.III, s.463-464.

³ Edirneli Sehî, Tezkire-i Sehî, Matbaa-i âmidî, 1325, s.48-49; Kastamonulu Latîf, Tezkire-i Latîfî, İst. 1314, s.96-97; Kınalızâde Hasan Çelebi, Tezkiretü’s-Şuarâ, Haz.; İbrahim Kutluk, Ank. 1978, C. I., s.185-186.

*Cihân halkı kamu lutfun esîri
Kapunda bende olmuşdur emîri*

beytinin yanında “**emiri**” kelimesini işâretle, bunun “**emîr-i halk-ı cihan**” veya müellifin mahlası olduğu, ama ilk ihtimalin daha doğru olacağına dair bir ibâreye rastladık.

Başı:

“Bismil’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm

Hamd-i nâ-ma’dûd ve senâ-yı nâ-mahdûd ol hazrete sezâvârdur ki her zerre-i mevcûd her dâhil-i dâ’ire-i vücûd ol hazretün vücûb-ı vücûdına delîl-i kâtî’dur...”

ve sonu:

*“Hemîşe fezyün ola halka sâ’il
Kapunda olmaya mahrûm sâ’il”*

olan eseri, kapaktaki başlıktan hareketle Sinan Paşa’nın Tazarru’nâme’si ile karşılaştırılınca; bunun Tazarru’nâme’nin tam ve doğru bir nüshasından ibâret olduğunu gördük. 165 yapraklı, her sahifede 11 satır bulunan, iri ve harekeli bir nesihle yazılmış olan nüshanın istinsah tarihi hicri 984’tür ve hocamız Mertol Tulum’un yayınıyla⁴ aynı tertipte düzenlenmiştir.

Eserin kapağındaki başlıklar ile sonundaki notların sebebiyet verdiği bu yanılmanın düzeltilerek; Katalog’da yazmanın bir Tazarru’nâme nüshası olduğunun belirtilmesi gerekmektedir.

⁴ Sinan Paşa, Tazarru’nâme, Haz.: A.Mertol Tulum, İst.1971.